

NYHETSBREV

ADDIS
ABABA

Stiftelsen Fistulasjukhuset –
Hamlin Fistula Sweden

Nyhetsbrev nr 66 nov 2022

Vårt senaste Nyhetsbrev utgörs av en resedagbok från det besök som v. ordf. Alexandra Anstrell och styrelsemedlemmen Jessica Johnson gjorde i somras till Fistulasjukhuset i Addis Abeba. För både Alexandra och Jessika var det första resan till landet. De fick tillfälle att träffa representanter för de olika stiftelserna som stödjer sjukhuset och besöka Hamlin Fistula verksamheterna i huvudstaden, dvs centralsjukhuset, barnmorskeutbildningen och rehab. Dessutom hann de med besök på den svenska ambassaden, och att träffa andra organisationer verksamma i Etiopien, som bidrar till landets utveckling. Ett späckat program!

Rapport från resa till Partners International Meeting(PIM) Addis Abeba 18-25 juli 2022

Alexandra Anstrell och Jessica Johnson

18 juli

Avresa från Arlanda på kvällen via Frankfurt. Alexandra hade en extra väska och ändå övervikt, så vi fick packa om lite på Arlanda.

😊 Vi hade samlat in ca 15 000 kr för att göra påsar till kvinnorna och deras barn på sjukhuset. Vi köpte hygienartiklar, kondomer, dagen efter piller, måltidsbarer, nötter etc till kvinnorna och målarböcker, fruktklämmisar, tandkräm, tandborstar mm till barnen, samt påsar som vi kunde packa dem i.

19 juli

Ankomst till Addis på morgonen och efter lite trassel med transfern så kom vi fram till Capital Hotel för incheckning, frukost och en liten lur. Vädret var mulet och svalt, som vid svensk midsommar ungefär.

Möte med UN Women

Sedan skulle vi ta oss till ett planerat möte med UN Women. Att ta taxi i Addis har vi nu lärt oss är inte så enkelt. De flesta resor bokas via en app, liknande Uber, men då måste man ha ett lokalt nummer för att kunna använda den. Vi hamnade på en adress vid en rondell, skulle försöka hitta något att äta innan mötet, men det misslyckades, så det fick bli varsin måltidsbar. Sedan möte med UN Women.

Detta möte var mycket intressant och givande. UN Womens arbete har varit starkt påverkat av både två års pandemi och konflikten i norra Etiopien, vilka försvårar arbetet. Organisationen arbetar främst med att påverka politiker för att **förändra attityder, mer fokus på jämställdhet, kvinnors rättigheter och hälsa.**

Många hoppades det skulle bli lättare med den nye **premiärministern** (2018) **Abiye Ahmed**, som sågs som mer liberal och relativt välvilligt inställd till kvinnors rättigheter och jämställdhet. Hans tillträde möjliggjorde installationen av **Sahle-Work Zewde** som Etiopiens **första kvinnliga president**, tillika landets andra kvinnliga statschef efter **kejsarinnan Zewditu den I** av Etiopien (vid makten 1916-1930). Visserligen är presidenten mer ceremoniell, men positionen ger möjlighet att finna vägar till att öka och upprätthålla kvinnors egenmakt. Det har för detta ändamål startats ett presidentiellt kvinnligt ledarskapsprogram. Under Abiye har dessutom inrättats ett departement för kvinnor och sociala frågor. Arbete pågår för att få till en lag som erkänner fler rättigheter för att öka kvinnors självständighet. Till exempel finns inte sexuella övergrepp som ett brott, utan de blir alltid kvinnans skam och ansvar.

Landet har **en relativt liberal abortlagstiftning** och myndigheter har genomfört nationella kampanjer för att uppmuntra folk att skydda sig mot ofrivilliga graviditeter med kondomer. De är allvarligt oroade av de välplanerade internationella anti-abortkampanjerna som pågår i landet och som finansieras från andra länder. De riktar in sig på religiösa ledare med stora följarskaror och försöker få dem att påverka politiker för att inskränka kvinnors reproduktiva rättigheter – ett stort hot mot kvinnors hälsa, kroppsliga autonomi och överlevnad.

Kvinnors ställning i Etiopien är relativt låg och deras inflytande och makt i lokala samhällen näst intill obefintlig. Men efter en längre tids debatt kring hur man bäst stärker kvinnors egenmakt och rättigheter har man kommit fram till att det som enskilt påverkar mest, mer än att försöka påverka formella och religiösa ledare, är att kvinnor har en egen inkomst. Man har sett att när en kvinna, ensamstående eller gift, har en egen inkomst och ekonomi, får hon plötsligt inflytande i byn, samhället eller samfundet. Egna pengar ökar alltså kvinnors inflytande och makt i det etiopiska samhället. Då känns det särskilt bra att Hamlin Fistula, efter att en patient opererats, erbjuder praktisk, enklare yrkesutbildning på rehabiliteringscentret Desta Mender för att möjliggöra egenförsörjning för flickorna och kvinnorna i framtiden.

Middag på hotellet, packade 30 påsar till kvinnor och 20 påsar till barn och sedan stupade vi i säng.

20 juli

Träning på gymmet och sedan frukost. Vi mötte upp med Frita, en etiopiskfödd universitetskamrat till Jessica, som tog oss till en lokal marknad där vi kunde komplettera med

fler saker till våra påsar som vi skulle packa. Och paraplyer köpte vi – det hade vi lyckats glömma ta med oss. Det regnade frikostigt varje dag. Tack vare att Fritas barndomsvän var dagens chaufför, kunde vi köpa inhemska kryddor och det magiskt goda etiopiska kaffet att ta med hem.

Möte med FN:s befolkningsfond, UNFPA (United Nations Population Fund)

Detta visade sig bli ett bra och givande möte. Dess representant **Sarah Masale**, ursprungligen från Uganda, var relativt ny på sin position, men hade en kollega med sig, **Asta**, barnmorska i grunden, tror jag, med längre erfarenhet från UNFPA. Tillsammans gav de oss en grundlig genomgång av verksamheten. Sverige har

sponsrat organisationen de senaste fem åren. Arbetet utmanas av den snabba befolkningsökningen, något ekonomin generellt behöver, men går det för fort skapar det problem. Två miljoner människor träder in på arbetsmarknaden varje år.

En av UNFPAs huvuduppgifter är att sprida information om vilka möjligheter det finns för hjälp och stöd kring **reproduktiv hälsa**. En stor del av verksamheten är humanitära responsprogram vid katastrofer som torka och konflikt. Man fokuserar starkt på unga kvinnor, bygger upp verksamheter med basträning med betoning på mödrahälsovård, föreningsmoderskap, utbildning, inte minst förskoleutbildningar.

UNFPA arbetar också för att utveckla kapaciteten hos IESO, som står för Integrated Emergency Surgical Officers vad gäller kejsarsnitt som idag ligger på låga 0,2% av förlossningar, men behöver komma upp i mellan 5-15%. De utbildar även obstetrikern kirurger som utgör endast 2% av läkarkåren i landet. Det räcker inte på långa vägar för det befintliga behovet. Idag finns det nio fistula center i Etiopien, varav sex är i Hamlins regi och tre, som är universitetssjukhus, sponsras av UNFPA. Här opereras 5 000 kvinnor om året och de har även startat rehabilitering.

Något som försvårar arbetet för dem är bristen på data och statistik. Det saknas till exempel en demografisk hälsoundersökning. En sådan var på gång för två år sedan före pandemin, men sköts upp när den bröt ut. Det är svårt att arbeta med dessa nationella hälsofrågor med endast uppskattningar av behoven som utgångspunkt. Kriget och torkan har också inneburit att två miljoner människor uppskattas vara på flykt inom landet. Tjugo miljoner människor behöver deras hjälp, men de når endast ca 12 miljoner idag, då resurser inte kommer in i samma takt som hjälpbehoven ökar.

UNFPA arbetar också med fistulaskador både genom prevention och tillgång till vård. Det är ett stort underskott på barnmorskor. Själva har de rekryterat och skickat ut 100 stycken och ökat andelen utbildningsprogram som är gratis. Konflikten i norra Etiopien gör att antalet fistulaskador och barnäktenskap ökar. Men trots allt är humanitär respons på gång. Behovet framåt är en befolkningsräkning som måste genomföras så fort som möjligt, det arbetar organisation för.

Lunch på hotellet där vi delade en delikat lokal rätt med massor av injera, det jästa etiopiska brödet, som fortsätter att jäsa i magen. Äter man för mycket som Jessica gjorde kan man få rejält magknip.

Möte hos den svenska ambassaden

Sedan spenderades eftermiddagen på ett möte vid den svenska ambassaden

med **ambassadör Hans Henric Lundqvist**, och hans ansvariga **tjänsteman för bistånd Åsa Andersson**.

Det blev ett bra samtal om läget i hela landet, om konflikten i norr. Vi fick ta del av den tydliga inriktningen för vårt bistånd som är jämställdhet och satsningar på kvinnors rättigheter och möjligheter.

Vi beslutade oss för att promenera från

ambassaden vilket inte är helt lätt överallt med bitvis många hål i trottoarerna och stora lerpölar från de senaste dagarnas regnande. Vi hann halvvägs innan regnet öste ner totalt och vi smet in på Radisson Hotell för att torka och det passade utmärkt då det var Happy Hour. 😊 Vi hoppade över middagen, då vi fortfarande var mätta från lunchen och så gick vi och lade oss.

21 juli

Möte med partners, besök på Desta Mender och sjukhuset

Uppe med tuppen. Efter träning på gymmet möttes vi av en representant från sjukhuset för avfärd till Desta Mender, där både College of Midwives och rehabiliteringscentret ligger. I bussen träffade vi de andra ländernas representanter, från Australien, Nya Zeeland och England, liksom från organisationen Green Lamp, som bl a skänker solcellslampor till vårdcentraler ute på landsbygden.

I **Desta Mender** fick vi förmånen att delta på **examen för 16 nya barnmorskor** vilket var en fantastisk upplevelse. Det var många fotomöjligheter efteråt och uppsluppen stämning.

Vi alla som kom på besök fick plantera ett träd på området med våra namn på. Alexandra passade på att lägga med ett passfoto av **Monica Löfgren**, som så fint lät oss ärva sin lägenhet i Täby, ett bra tillskott till våra donationer till Hamlins.

Nyutexaminerad barnmorska

råbiff, en riktig delikatess som äts vid högtider och festligheter. (Vi rekommenderades att inte äta den pga risken för magproblem, även om det är väldigt gott.)

Efter lunchen fick vi en fin rundtur på Desta Mender för att se och lära mer om **rehab programmen** och också träffa sju kvinnor som bor där permanent efter att ha blivit vårdade för mycket svåra fistulaskador. Vi passade på att lämna varsin påse till dessa och dela med oss av nötter och snacks, lite att förgylla dagen med. Vi blev glatt hälsade på vart vi än gick. Vi fick se flera av husen där arbetsträning och utbildning sker med olika innehåll, samt **bakhuset** där vanligt bröd bakas, liksom injera brödet, som fermenteras i tre dagar innan det tillagas på stora stekplattor med tunga lock. Det har vi på film.

Alexandra planterar träd med donator Monica Löfgrens namn, hjälpt av rektorn vid barnmorskeutbildningen.

Vi bjöds på en dignande lunchbuffé med inhemska rätter, allt från injera till

Tillbaka till Addis och **besök på sjukhuset** där vi fick fin rundvandring av operationssalarna och dess avancerade utrustning, som t.ex. den nya steriliseringsmaskin som Holland finansierat. VD Tesfaye Mammo hade dessutom en överraskning för alla besökare. De hade glasat in paret Hamlins gamla Austin bil mitt på innergården. Lite förvånande men ganska kul. 😊

Vi delade ut resten av våra påsar till patienter på plats och lämnade även 20 påsar för dem att dela ut när det kommer barn. Vi överlämnade dessutom fem menskoppar att användas i undervisningen av barnmorskorna där det passar, samt de tio 'dagen efter piller' vi hade med. Efter diskussion och gemensamma funderingar kom vi fram till att det var bäst att de patienter som fick ta med sig pillren hem också fick ordentlig information om dem. Ett av problemen för kvinnorna vid hemkomsten är att de inte sällan åter snabbt blir gravida, vilket innebär att de måste ta sig den långa vägen tillbaka till sjukhuset för att förlösas med kejsarsnitt. Dagen efter piller kan ge några kvinnor lite respit, gärna de som bor långt ifrån sjukhuset. Fin och bra diskussion om detta med bl a **Konjit**, som ledsagat oss runt sjukhuset, och som först trodde att dessa piller redan fanns i Etiopien, till ett billigt pris dessutom. Senare har det framkommit i mailkonversation att pillren inte finns i landet. Kanske trodde man på sjukhuset att de var något slags p-piller som regeringen satsat på i bl a utbildningskampanjer.

Tacksamma och lite utmattade åkte vi tillbaka till hotellet och hade tid för vila innan vi gemensamt åkte på middag på hotell Hyatt, som en av australiensarna hade bokat. Roligt och bra med gemensam middag då vi kunde passa på att lära känna varandra och utbyta erfarenheter. Trötta ramlade vi i säng den kvällen.

22 juli

Genomgång av de olika verksamheterna

Tidig gymmorgon och en frukost – sen startade PIM-konferensen på det hotell vi bodde på. En dag fylld av intressanta berättelser om de olika delarna av Hamlin Fistula verksamheterna med många detaljer och siffror. Mycket information att ta in. Mest gripande var nog dragningen från kirurgernas sida om de olika operationer som görs. En del av de tillhörande bilderna var jobbiga att se.

Lunch och middag på hotellet och sedan utmattade i säng.

23 juli

Fortsatt verksamhetsplanering

Gymmet såklart på morgonen och sedan start på sista dagen av konferensen. Denna dag präglades av samtal om **den kommande budgeten** och planeringen inför den. Det kommer att bli högre kostnader på grund av inflation i första hand men fler operationer ska utföras och rehabverksamheten expanderas. Ett pilotpilotprojekt som kallas för *Från wareda till wareda* handlar om uppsökande verksamhet region för region. En wareda motsvarar ungefär en kommun. Dessutom pågår forskning. Allt detta kräver naturligtvis pengar. Sjukhusets förväntan är att Sverige nästa år bidrar med 120 000 USD, vilket skulle vara bra mycket mer än idag. Vi påtalade att detta inte var rimligt för en jämförelsevis begränsad verksamhet som den svenska stiftelsen utgör, men att vi självklart skulle försöka förbättra vårt insamlingsresultat. Innan mötets avslutande passade vi på att tacka Tesfaye och hans personal med svenska kakor och en fin bricka att ha svensk fika på när de har personalmöte. 😊

Efter lunch på hotellet gjordes en gemensam utflykt till **Unity Park**, som dels hade mycket historia att berätta om olika styrande i landet genom tiderna och dels var ett zoo. Fantastisk park som nu är renoverad - ett riktigt utflyktsmål. Roligast var nog att se lejonen, leoparderna och

hyenorna (för övrigt ett problem på Desta Mender, då det inte finns staket runt hela området).

Kvällen tillbringades tillsammans med de övriga ländernas insamlingsstiftelser på en populär italiensk restaurang. Dödströtta efter ytterligare en dag fylld med nya intryck stöp vi i säng.

24 juli

Engender Health

Sista dagen vaknade vi upp i ett kallt och regnigt Etiopien. Alexandra hade fått nackspärr av kylan på rummet och vi längtade efter rejäl värme. I London rapporterades det om värmerekord. Gym och sedan blev vi hämtade av en chaufför som

arbetade för Engender Health, en organisation som i första hand arbetar för att öka tillgången till preventivmedel och förhindra smittspridning av HIV. Vi möttes på kontoret av Jamal, som också sitter i styrelsen för Hamlin Ethiopia, och hans personal. Fantastiskt att de tar sig tid att möta med oss på en söndag. Med oss hade vi också Andrew från UK som arbetar som konsult åt Hamlin Australien.

Här fick vi en intressant dragning om deras fantastiska verksamhet som är ganska hands on – i första hand att ge mer sexualundervisning till skolelever och lärare. Detta är inte alldeles enkelt i ett land så präglad av religion, där till och med utbildningsministern vägrar att föra in ämnet i läroplanen. Men Engender Health arbetar på och har ungdomsambassadörer till sin hjälp. Det verkar vara ett framgångsrikt projekt som finns i stora delar av

landet.

Engender Health teamet

Avslutningsvis bjöd de oss på en riktigt fin, typisk etiopisk restaurang med alla inhemska maträtter och traditionell inredning. Hit gick också många familjer på söndagen för en finare söndagslunch. Trevligt och roligt att få se. Sen var det bara hem till hotellet, packa ihop och säga adjö till våra kollegor som var kvar. Ett sista missöde med transfern som aldrig kom och en taxi som blev stoppad i en poliskontroll, men till sist, flygplatsen. Flyg hem via Frankfurt där det är så långt att gå, så många kontroller och kort om tid att måndagens första träningspass var avklarat med sprint redan tidigt på morgonen.

25 juli ankomst till Arlanda och hemresa. Tack för denna gång! Vi åker gärna tillbaka, fast då packar vi bättre skor och varmare kläder. 😊

All verksamhet på sjukhuset är beroende av gåvor. De täcker uppsökande verksamhet, operationer, omvårdnad, eftervård och terapi, samt administration för sammanlagt sex sjukhus. Likaså undervisningsuppdraget på huvudsjukhuset, forskning och därtill hela barnmorskeutbildningen.

BLI MÅNADSGIVARE eller GE EN GÅVA!

På **www.fistulasjukhuset.org** kan du beställa /själv skriva ut ett **GÅVOBREV**.

Plusgiro: 90 02 96-5

Bankgiro: 900-2965

Swish: 1239002965

Kontakt: Monica Green ordförande: monica@greenkontakt.se